

عنوان مقاله:

نهج البلاغه و نقد تاریخی (پژوهش موردی: وجود و عدم)

محل انتشار:

مجله پژوهش های قرآن و حدیث، دوره 50، شماره 2 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده:

سعید شفیعی خوزانی - استادیار گروه علوم قرآن و حدیث دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

در نهج البلاغه الفاظ و تعبیرهایی به کار رفته است که معانی متاخر کلامی فلسفی دارد و با شرایط تاریخی قرن اول هجری همخوان نیست. برخی مولفان این ناهمخوانی را نپذیرفته اند و معتقدند که امام علی (ع) واضع این الفاظ و تعبیرها بوده است. گروهی دیگر کوشیده اند شواهد تاریخی بر وجود بافت تاریخی مناسب ارائه کنند اما آنچه مطرح می شود تنها امکان وجود چنین مباحثی را نشان می دهد نه اینکه شاهی تاریخی در اثبات آن ارائه دهد. برخی دیگر سعی کرده اند نشان دهند که بخشی از موارد مشکوک، سخنانی از شخصیت های دینی متاخرتر، از جمله امامان شیعه از قرن دوم به بعد است. با این حال، در این روش نیز بافت تاریخی نصوص، بازسازی نشده و درباره آغاز بحث و تحولات آن سخنی به میان نیامده است. در مقاله حاضر تلاش بر این است که ریشه های تاریخی موضوع وجود و عدم در قرآن، روایات، منابع کلامی و فلسفی و مناظره های مسلمانان با پیروان دیگر ادیان در قرن های دوم و سوم هجری، بررسی و تحلیل شوند و پاسخ بهتری برای این مسئله بیان گردد.

کلمات کلیدی:

فلسفه یونان، معتزله، مناظره های دینی، نقد تاریخی، نهج البلاغه، وجود و عدم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1891666>

